

TÔN GIÁO Ở NƯỚC NGOÀI

TRỞ LẠI VẤN ĐỀ TRANG PHỤC CỦA PHỤ NỮ ISLAM GIÁO Ở CÁC NƯỚC TÂY ÂU

NGUYỄN VĂN DŨNG^(*)

Câu chuyện khăn trùm đầu che mặt (paranja) của phụ nữ Islam giáo vẫn đang tiếp tục là điểm nóng trong bầu không khí chính trị ở nhiều nước Tây Âu, nơi có tổng số 23.000.000 người Islam giáo sinh sống. Điểm nóng nhất xem ra vẫn là nước Pháp, nơi có đông tín đồ Islam giáo nhất châu lục. Đặc biệt là từ tháng 3 năm 2010, trước cuộc bầu cử khu vực ở Pháp, Tổng thống Nicolas Sarkozy đã tiến hành cuộc hội thảo toàn dân với chủ đề “Thế nào là một người Pháp”, trong đó đề cập rất nhiều tới trang phục của các phụ nữ Islam giáo ở các nước này⁽¹⁾. Sau nhiều tranh cãi gay gắt, không chỉ trong dư luận xã hội, mà cả trong giới cầm quyền vào tháng 5 năm 2010, ngày 13 tháng 07 năm 2010, Hạ viện Pháp đã thông qua dự luật cấm phụ nữ Islam giáo đội khăn trùm đầu che mặt mà trong tiếng Pháp gọi là “voile intégral” (khăn trùm toàn bộ). Các nhà lập pháp nước này đã dùng một thuật ngữ thuần Pháp để lảng tránh những thuật ngữ có xuất xứ từ tiếng Ả-rập liên quan đến Islam giáo dùng để chỉ những bộ trang phục màu đen mà người phụ nữ Islam giáo mặc trùm kín đầu, che kín mặt, chỉ để lộ ra hai con mắt với các tên gọi như paranja, niqab, burka.

Bộ trưởng Bộ Tư pháp của Cộng hòa Pháp Michele Alliot - Marie coi việc thông qua đạo luật này là một chiến thắng cho nền dân chủ và các giá trị Pháp. Bà Bộ trưởng cho rằng, đây là “những giá trị tự do chống lại mọi sự đàn áp cố tình hạ thấp nhân phẩm con người, những giá trị của quyền bình đẳng nam nữ, chống lại những ai muốn có sự bất bình đẳng và bất công”⁽²⁾. Tuy đạo luật đã được thông qua tại Hạ viện, nhưng giữa Chính phủ Pháp với chính phủ các nước Tây Âu khác, ngoại trừ Chính phủ Bỉ và Tây Ban Nha, vẫn chưa tìm được tiếng nói chung.

Đạo luật được thông qua với 335 phiếu thuận và 1 phiếu chống. Kết quả này làm người ta lầm tưởng rằng đạo luật được thông qua một cách thuận buồm xuôi gió với đa số phiếu áp đảo. Nhưng chúng ta biết rằng, Quốc hội Pháp có tới 577 đại biểu. Khi tiến hành bỏ phiếu, các nghị sĩ thuộc Đảng Cộng sản, Đảng Xanh và đa số nghị sĩ thuộc Đảng Xã hội Pháp đã

*. TS., Viện Nghiên cứu Tôn giáo.

1. Xem thêm: Nguyễn Văn Dũng. *Vấn đề trang phục của phụ nữ Islam giáo ở nước Pháp*. Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo, số 2/2010, tr. 58-62.

2. Trích theo: Trường Giang. *Pháp: Cấm mang khăn trùm kín mặt*. Báo Phụ nữ Việt Nam, ngày 16/7/2010, tr. 4.

rời phòng họp để phản đối việc thông qua dự luật này. Trước đó, ngày 12 tháng 05 năm 2010, khi Quốc hội Pháp tuyên bố ủng hộ dự luật này vì cho rằng, việc đội khăn trùm đầu che mặt làm phá vỡ những nguyên tắc tự do, bình đẳng và bác ái mà nước Pháp đã xây dựng nên, thì Hội đồng Nhà nước Pháp (cơ quan hành chính tối cao của nước này) đã bác bỏ dự luật vì cho rằng, việc cấm triệt để phụ nữ Islam giáo đội khăn trùm đầu che mặt hoàn toàn không có một chút cơ sở pháp lý nào và điều đó dẫn tới sự hoài nghi tính hợp hiến và tính hợp pháp của dự luật. Việc làm này, theo Hội đồng Nhà nước Pháp là vi phạm Hiến pháp của Cộng hòa Pháp và Công ước Châu Âu về bảo vệ quyền và tự do của con người. Theo tiến trình, vào tháng 9 năm 2010, Thượng viện Pháp sẽ xem xét để thông qua đạo luật này và đến mùa xuân năm 2011, nó sẽ có hiệu lực thi hành. Cũng cần phải nhắc lại rằng, theo sự ủy quyền của Tổng thống Nicolas Sarkozy, các nhà soạn thảo đã đưa vào dự luật một số điều khoản như phạt 150 euro đối với những phụ nữ đội “voile intégral”, phạt 30.000 euro và 1 năm tù giam đối với những người bắt phụ nữ phải mặc trang phục bị cấm. Nếu người nào bắt các em gái vị thành niên mặc các trang phục bị cấm thì mức phạt tiền và phạt tù tăng gấp đôi.

Theo kết quả một cuộc thăm dò dư luận xã hội trước khi đưa ra thông qua dự luật này, có tới 82% số người được hỏi ở Pháp đồng ý cấm đội khăn trùm đầu che mặt, chỉ có 18% số người được hỏi phản đối dự luật này. Số người phản đối này nhiều hơn tổng số tín đồ Islam giáo ở Pháp. Theo con số thống kê được công bố trên các phương tiện

truyền thông, ở Pháp có khoảng 5 triệu tín đồ Islam giáo, chiếm 10% dân số nước này. Nhiều người hiện nay đang tìm cách để lách luật mới này, bởi vì nó không cấm che mặt vì “các mục đích y tế”, do vậy khăn trùm đầu che mặt (paranja) có thể sử dụng như một khẩu trang y tế khi có dịch cúm hoành hành. Rachid Nekkaz, nhà kinh doanh 38 tuổi, con trai một người nhập cư làm nghề buôn bán bất động sản đến từ Angiêri đã tuyên bố thành lập một quỹ đặc biệt để trả tiền cho những phụ nữ bị phạt theo luật này nhằm làm cho sự trừng phạt của nó không còn ý nghĩa nữa. Hiện tại, Rachid Nekkaz đã trích cho quỹ này 200.000 euro và dự định trong thời gian tới sẽ nâng số tiền của quỹ lên 1 triệu euro từ sự quyên góp của các nhà hảo tâm. Theo số liệu của Bộ Nội vụ Cộng hòa Pháp, tuy số lượng tín đồ Islam giáo ở nước này rất đông, nhưng chỉ có khoảng 2.000 phụ nữ sử dụng loại trang phục trùm đầu che mặt. Còn theo số liệu của cảnh sát Pháp, con số đó còn ít hơn nhiều, chỉ có 367 người⁽³⁾.

Tuy nhiên, nước Pháp không phải là nước đầu tiên thông qua đạo luật cấm phụ nữ đội khăn trùm đầu che mặt ở Tây Âu. Trước đó, như chúng ta đã biết, ngày 29 tháng 4 năm 2010, Hạ viện Vương quốc Bỉ đã thông qua một đạo luật tương tự, có điều mức phạt do việc đội khăn paranja, khăn burka hay khăn niqab thấp hơn nhiều so với ở nước Pháp, chỉ từ 15 đến 25 euro, nhưng thêm vào đó những phụ nữ vi phạm luật này lại bị phạt giam với thời hạn tới 7 ngày.

3. Xem: Nguyễn Văn Dũng. *Vấn đề trang phục của phụ nữ Islam giáo ở nước Pháp*. Tạp chí *Nghiên cứu Tôn giáo*, số 2/2010, tr. 59.

Đại diện của các tổ chức nhân quyền quốc tế như Amnesty International và Human Rights Watch đã ngay lập tức tuyên bố rằng, đạo luật này của Vương quốc Bỉ là “một tiền lệ nguy hiểm” tấn công vào “quyền tự do bày tỏ tính cách cá nhân và chính kiến tôn giáo”⁽⁴⁾. Ngay sau khi Hạ viện các nước Bỉ và Pháp thông qua luật cấm phụ nữ đội khăn “voile intégral”, ở một số nước Tây Âu khác cũng xuất hiện các đề nghị tương tự. Phó Chủ tịch Nghị viện Châu Âu Silvana Koh - Merin, trong bài trả lời phỏng vấn tờ *Bild Am Sonntag* của Đức ngày 1 tháng 5 năm 2010 nói: “Hi vọng rằng việc đội bất kì hình thức nào của khăn paranja sẽ bị cấm ở Đức và ở cả Châu Âu. Việc đội khăn choàng mạng của phụ nữ là biểu tượng của sự trung thành với những giá trị mà ở Châu Âu chúng ta không tán đồng”⁽⁵⁾. Cần biết rằng, bà Koh - Merin là một trong những thủ lĩnh của Đảng Dân chủ Tự do Đức, tham gia vào liên minh cầm quyền ở Đức và lãnh đạo nhóm nghị sĩ của đảng này trong Nghị viện Châu Âu. Tuy nhiên, nhiều nhà hoạt động chính trị ở Đức không ủng hộ sáng kiến của bà Koh - Merin. Chủ tịch Ủy ban Đối nội của Nghị viện Đức Wolfgang Bosbach, người thuộc Liên minh Dân chủ - Kitô giáo đã nhận xét rằng, một sự cấm đoán như vậy ở Đức sẽ không xảy ra, bởi vì điều đó vi phạm Hiến pháp của Cộng hòa Liên bang Đức. Hiến pháp nước này đảm bảo cho các công dân của mình quyền “tự do phát triển cá nhân”. Bộ trưởng Bộ Nội vụ Cộng hòa Liên bang Đức Tomas de Mezier, người thuộc Liên minh Dân chủ - Kitô giáo cũng cho rằng, nước Đức không đòi hỏi một sự cấm đoán như vậy.

Trong khi đó, Ngày 23 tháng 6 năm 2010 Thượng viện Tây Ban Nha cũng đã thông qua Dự luật của chính phủ dưới sự lãnh đạo của Jose Luis Rodriguez cấm phụ nữ Islam giáo trùm khăn paranja nơi công cộng với tỉ lệ 5:1, 131 phiếu thuận và 129 phiếu chống. Một dự luật tương tự cũng đã được đưa ra xem xét tại Hạ viện Anh do nữ nghị sĩ Phillip Holloboun, đảng viên Đảng Bảo thủ khởi xướng. Tuy nhiên, theo lời Bộ trưởng Bộ Nhập cư, bà Damian Green, người cùng Đảng Bảo thủ, đây chỉ là sáng kiến riêng của bà Phillip Holloboun, Chính phủ Anh không ủng hộ sáng kiến này. Theo lời bà Bộ trưởng, “ở nước Anh không bắt buộc mọi người phải mặc như thế nào khi đi trên đường phố”⁽⁶⁾.

Như vậy, cho đến nay đã có hai nước Tây Âu là Bỉ và Pháp thông qua đạo luật cấm phụ nữ Islam giáo đội khăn trùm đầu che mặt ở Hạ viện, còn ở Tây Ban Nha đạo luật này được thông qua ở Thượng viện, ở một số nước khác, tuy lực lượng cánh hữu bảo thủ cổ theo gương Bỉ, Pháp và Tây Ban Nha, nhưng xem ra không dễ dàng được chấp nhận. Vấn đề này vẫn chưa có hồi kết. Điều đáng quan tâm là việc thông qua những đạo luật như vậy rất có thể tạo ra cái cớ cho các tổ chức Islam giáo cực đoan thực hiện các cuộc khủng bố tấn công vào các mục tiêu ở các nước Tây Âu, mà trước hết là nước Pháp và các công dân Pháp. /.

4. Trích theo: Vladislav Malxev. *Tây Âu chống khăn trùm đầu che mặt*. http://religion.ng.ru/events/2010-05-19/3_paranja.html

5. Trích theo: Vladislav Malxev. *Bài đã dẫn*

6. Trích theo: Vladislav Malxev. *Hai quan điểm về tự do tôn giáo*. http://religion.ng.ru/events/2010-07-21/2_freedom.html